

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LI.

Nr. 43.

Brașov, Vineri, 26 Februarie (9 Martie)

1888.

Brașov, 25 Februarie a. c.

Scirile ce ne sosesc de pretutindenți sunt neliniștitoare.

Împăratul Wilhelm e greu bolnav. Puterile i se slăbesc din ce în ce și în etatea sa foarte înaintată e puțină speranță, că se va pute restabili.

Moștenitorul tronului german se află asemenea în urma grelei sale suferințe într'o stare desperată, așa că după spusa medicilor, cari îl caută, orele vieții sale sunt numărate.

În Germania domnesce din cauza acesta mare iritațiune. Perderea acestor doi principii aprăpe deodată, s'ente fiecare, este o grea lovitură pentru imperiu. Speranțe mari aveau Germanii în prințul de coronă, care era iubit pentru rarele sale calități. Elu avea se fiă chiămatu a duce după mörtea bätărului Wilhelm sarcina grea a unui domnitoru peste imperiul germanu. Fiiul principelui moștenitoru, prințul Wilhelm, este încă prea tineru și prea puțin expertu. De aici marea îngrijire ce a cuprinsu tôte păturele societății germane în fața tristelor sciri dela Berlinu și San-Remo.

Tragica coincidență a pericolului, de care este amenințată viața împăratului german și a fiului său în momentele de față mai stă în legătură încă și cu părerea, ce s'a lătitu în timpul din urmă, că aceștia, dër mai alesu împăratul Wilhelm, stăruiesc cu totu adinsul pentru susținerea păcii și că, după ce nu voru mai fi între cei vii, sorții păcii se vor micșora.

De aceea scirea despre gréua îmbolnăvire a împăratului Wilhelm a produsu așa de mare panică la bursa din Viena, încatu îndată a scăduțu cursul hărtilor de valóre.

Sortii păcii se micșorează pe și ce merge.

Se spera că prin propunerea Rusiei cestiunea bulgară va intra într'unu stadiu pacnicu. Sprijinită fiindu de Francia și de Germania, Rusia a raportată unu succesu diplomaticu, care însă nu are nici o valóre practică pentru ea. Turcia în adevăr fu îndemnată a adresa o notă la Sofia, prin care declară că prezența prințului de Coburg în Bulgaria este ilegală. Atăta a dobânditu Rusia, dër Bulgarii suntu decisi a pune ad acta nota marelui Viziru, și nici căi dóre capul de urmările ei.

Pöte că cei din Petersburgu au sperat multu dela intervenirea diplomatică a Turciei la Sofia. Bulgarii însă parü a fi decisi de a nu lăsa se-i turbure nimicü. Ei dicü, că destulü au totu așteptatü, ca marile puteri se ajungă la o înțelegere asupra regulării cestiunei bulgare. După ce acuma ei insiși au căutatü se-și ajute și după ce prin alegerea prințului Ferdinand au făcutü finitu crizei, de care a fostü bätuită țera lor, Bulgarii declară că suntü resoluți a susține pe principele de Coburg

pe tronul bulgaru până la extremitate.

E învederatü că în asemeni împrejurări Rusia nu se va mulțumi cu simpla declarare de ilegalitate a Porții, ci va merge unu pasu mai departe. Se și vorbește de noue propuneri ale Rusiei, cari voru avé negreșitu de scopu a face „se se restabiléscă ordinea“ în Bulgaria după dorința Țarului.

Se asigură, că negocierile între cabinete se continuă și că cabinetul din Petersburgu își dá mari silințe de a căștiga și pe Austro-Ungaria, Italia și Anglia pentru păreri sale. Ba mai multu, se pretinde că aceste trei puteri arü fi chiar dispuse de a primi măsura propusă în contra prințului Coburg, dër voiescü numai se scie mai înainte, că ce are se se întempe după gonirea lui din Bulgaria. Asupra întrebării, că ce are se urmeze Rusia însă observă mare tăcere, ceea ce nasce numai bănuielu la celelalte puteri în privința planurilor ei.

Intr'aceea partida rusofilă din Bulgaria earăși își ridică capul. Karavelov a fundatü unu nou diaru, „Trnovska Constitutia“, care critică în modulü celü mai aspru guvernulü actualü Stambolov-Radoslavov, apeländu la Bulgari ca se considere pe Rusia, care a creatü Bulgaria cu mari jertfe, ca unü „idolü“ alü lorü, și se nu se încredă în Austro-Ungaria cea „nesătiösă.“ „Idealulü Rusiei,“ dice numita föia, „e Macedonia pentru Bulgaria. Austro-Ungaria însă rëmnesce la Macedonia ca se și tacă drumu printr'insa până la mare.“

Grele dile îi mai așteptă dër încă de aci încolo pe Bulgari și cu densii voru trebui se suferi mai multu séu mai puțin tôte poporele cele mici din peninsula balcanică, cari suntü decise a-și apëra cu tôte puterile libertatea și independența.

Francia și situațiunea europeană.

În camera francesă, Marchisul de Breteuil a ținutü la 29 Februarie n. o interesantă vorbire, care a făcutü senzațiune. Acéstă vorbire se pöte considera ca unü răspunsu la discursulü de deună-dile alü lui Bismarck.

Marchisul de Breteuil, precum se scie, a întreprinsu împreună cu Lordulü englezü Randolph Churchill o călătoriă în Rusia și au fostü primiți cu distincțiune la curtea Țarului. Vorbirea a rostitü marchisulü cu ocasiunea debaterii bugetului ministerului de esterne și a tostü ascultată cu atențiune încordată, în unele locuri primită cu aplause, în altele cu contradiceri. Etă în esență ce a disü:

Vreu se vorbescü despre alianța triplă încheiată în 1887. Înțelegerea dintre Austria, Germania și Italia e pré importantă, decatu ca se nu se ia în considerare, pe lângă tötă reserva, de pe tribuna camerei francese, că ce prețuesce ea din punctü de vedere francesü și ce

atitudine impune ea Franciei. Decă e vorba de unü interesu francesü față cu streinătatea, atunci nu esistă nici monarhiști, nici republicani, ci numai Francesi, (Aplause).

Fără a lua în sémă publicarea tratatului de alianță austro-germanu, cred că politica alianței triple e pacnică, deörece Bismarck a declaratü döră acesta. Mai importantă însă în favörea păcii este defectuositatea și neputința alianței triple. Forțele puterilor aliate nu suntü mai tari, decatu ale puterilor rëmase independente. Acéstă însemnéză multu pentru echilibrulü europeanü, este cea mai bună, pöte că singura garanțiă a păcii. (Aplause). Pentru ca se evite rësboiulü în Europa, öri pöte ca se dicteze voința sa Europei, prințulü Bismarck, neliniștitü prin independența Rusiei, a căutatü aliați. Pöte că, și-a gânditü el, isbucnesce rësboiulü contra voinței sale. În acestü casu Austria pöte se atace pe Rusia, și Italia se dea de lucru Franciei. Atunci elü ar putea interveni într'o direcțiune öri într'alta, spre a obține în fine unele folöse. Negustoria nu pare avantajösă pentru celelalte douë puteri aliate. Dër Austria n'a pututü resista propunerilorü Germaniei și acesta nu trebuie se i-o luămü Austro-Ungariei în nume de réu. Italia a pututü, în casulü unui rësboiu cu Francia, se nutrécă îngrijiri pentru litorali se; dër Bismarck făcü se lucécă înainte ochilorü alianța cu Anglia și așa Crispi plecä dela Friedrichsruhe mändru, gloriosü și angajatü. (Aplause). Anglia urmézä de multü principiu neamestecării în afaceri continentale; Anglia nu s'a alăturatü la alianța triplă.

D-lü de Bismarck pöte fi acum mändru de amëndoi aliații se; dër că öre se basézä și pe pofta lorü de rësboiu și pe trănicia lorü, asta n'o sciu. În totü casulü elü și-a sporitü puterea militară. Bismarck trebuie că era îngrijatü, că, decä Rusii arü bate pe Austro-Ungaria, după cea dinteu cioenire s'ar face pacea fără elü în schimbulü unorü promisiuni öri unei concesii din partea Rusiei. Ba trebuie că s'a și întreatü, că öre Austria a ertatü Prusiei, fiindü că acesta a luatü la sine supremația în Germania, și că öre acestü cugetü n'ar aduce repede la cale între Austria și Rusia pacea, care ar lăsa pe Germania singurä între Rusia și între Occidentü (Francia). Italia n'are nici unü interesu se pörte rësboiu cu cineva. O victoriă nu i-ar puté oferi nimicü, dër o perdere i'ar putea pune totulü în jocü; pentru o astfelü de aventurä au Italianii pré mult spiritü politicü. Sunt convinsü, că cancelarulü imperiului nu se n'rede multü în obligamentele ce și-le-a luatü Crispi, care în acéstă afacere pöte că nu representă opiniunea națională a țerei sale (Aplause), și care mâne pöte cadé ca unü simplu ministru francesü. (Risete și aplause 'n drepta.)

Geniulü lui Bismarck, destoinicia sa diplomatică, au împedatü până adü isbucnirea rësboiului. Dër decä elü ar avé deplină încedere în aliații se, atunci n'ar spori astfelü înarmările. De aceea a și întrebuintatü tôte mijlocele de seducere, ca se înduplece pe Anglia a se alătura la alianța triplă, căci de acolo atörnă ajutorulü din partea Italiei. Cätva timpü se părea că lordulü Salisbury vré se cedeze, dër în curëndü vedü elü, că partidulü seü nu l'ar urma pe a-

céstă cale. De aceea sunt convinsü, că Anglia e liberă de öri-ce angajamentü și nu e înclinată a-și lega sörtea de Germania, Austria și Italia (Aplause). Anglia e ocupată mai multu cu afacerile sale asiatice, decatu cu ale continentului. Eu credü că temerile ei privitöre la înaintarea Rusilorü în Asia suntü exagerate, dër suntü convinsü, că Anglia ar lăsa bucurosü pe Țarulü se înainteze în Europa cätträ Marea Mediterană, decä Rusia ar renunța a înainta cätträ Afganistanü. Anglia înțelegere, că mai curëndü cere interesulü ei a se alia cu Rusia decatu a apuca pe calea alianței triple. Bismarck se pöte găsi asader, într'unü momentü datü între Francia și Rusia. Se pare că elü nu se îndoiesce căi pöte bate pe amëndoi, dër cu tôte miliönele sale de soldați pöte elü risca într'o luptă esistența împărăției? De aceea credü, că Germania e mai puținü mulțamită cu alianța triplă, decatu cum e în aparință, mai alesü fiindü că Rusia e așa de réu înlocuită în alianță, și de aceea Germania nici nu vré isbucnirea rësboiului.

Dër Germania mai are și alte motive, înainte cărorä trebuie se ne plecămü: vârsta împăratului și din nenorocire starea sanitară neliniștitoare a prințului de coronă [Mișcare]. De siguru din cauza noiei atitudini a împăratului Rusiei, din cauza liberei sale procederi și a jertfelorü sale pentru sporirea forțelorü militare vedemü pe celü mai încarnatü dușmanü alü Franciei atätü de nervosü și neliniștitü. Deja în 1875 aveamü a datorii de recunoscință cätträ Alexandru II. (Aplause); dër în țera nostră suntü așa de vii simpatii pentru Rusia, încatu nimenia nu va regreta mörirea acesteia datorii. (Indelungü aplause și mișcare pe tôte bäncele). De când Țarulü a esitü din vechia alianță triplă, Bismarck a regretatü mai multu decatu odată că n'a lăsatü deja mai nainte Franciei sânge până la ultima picătură, saigna à blanc, precum s'a esprimatü elü, adü acesta nu mai e cu puțință, nu fiindü că credü, că alianța cu Rusia ar fi adü realizată, ba sunt de păreru chiar, că încă n'a sositü momentulü pentru o astfelü de alianță, ea ar puté precipita evenimentele, dër a-junge a fi firmü convinsü, că Rusia are unü interesu capitalü în esistența nostră [Aplause]. Decä ar esista numai simpatii reciproce și antipatii comune, așü fi mai scepticü, dër Rusia are interesu a ne susține ca mare putere spre a face mai culantă [se se înduplece mai ușorü] în afaceri orientale, căci de 150 de ani Rusia niciodatü n'a renunțatü la ținta sa: Constantinopolulü. S'a creduțü, că Rusia devine pré mare și puternică, și a fostü combätutü. De atunci raporturile privitöre la Marea Mediterană s'au schimbatü. Italia, Anglia și Francia au devenitü puteri maritime importante, istmulü Suez a fostü tăiatü și nici o națiune nu s'ar mai lupta pentru esistența Sultamului. Din punctü de vedere francesü, cestiunea Orientului se pöte privi adü altfelü decatu înainte cu 30 de ani. (Aplause)

Bismarck a rësturnatü pe continentü echilibrulü europenü și elü singurü e responsabilü pentru grozavele înarmări, ce apasă Europa. (Aplause). Dër elü nu pöte împedeca ca Anglia se se gândécă la interesele sale asiatice Rusia se rëmână neînfrântă, și Francia se fiă o națiune mare, ca față cu tripla alianță se esiste trei mari puteri independente, pe care interese comune le potü opri

„Gazeta“ iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unü anü 12 fl., pe össe luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unü anü 40 franci, pe össe
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenume öri la tôte ofi-
ciile postale din întrü și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentilü pentru Brașovü:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiulü I.: pe unü anü
10 fl., pe össe luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulü în
casă: Pe unü anü 12 fl., pe
össe luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unü esemplarü 5 cr. v. a. s. 15 bani.
Atăta abonamentele câtä și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

într'un moment dat. Tote opintirile noastre se întescă a trage folosul din această stare a lucrurilor. (Vii aplause). *Acastă problemă ar fi de sigur mai ușoră decât Franca n'ar avea în contră-i chiar forma sa de guvern.* (Protestări în stânga aplause în dreapta). O democrație nu poate însufla spontaneu încredere suveranilor regenți. (Proteste și mișcare). Timpul poate slăbi această impresiune, decât republica își da silința a fi moderată. (Larmă în stânga). Dér ce se dăca omul, când în 17 ani au fost 17 miniștri de război? (Aplause în dreapta, vii întreruperi în stânga). Pretutindenea domnesce *nestatornică*, pretutindenea dai de neputința de a începe tractări, deorece nimenea n'are perspectiva de a rămânea șese luni la guvern. (Indelungată larmă în stânga. | Leynges strigă: To-varășii d-tale au provocat toate crizele]. Faceți politică internă bună și atunci va fi cu puțință o bună politică externă.

Vorbitorul apostrofază apoi pe ministrul de externe Flourens, căruia îi dăce, că vorbirea sa electorală i-a stricat, și dorece ca schimbările ministeriale să se întindă și asupra celor care au portofolii de război și de marină. Camera franceză, dăce el mai departe, nu va arăta doră mai puțin patriotism decât membrii parlamentului german. Să dăm o desmărire cuvintelor lui Bismarck, că noi am nutri ură contra altor națiuni. Dorința lui cea mai mare este de a ne isola, să căutăm să nu fim izolați. Să dorim ca Țarul, care vrea pacea — și nimenea nu se va îndoi aci la vorbele sale [Aplause] — să stăruiască în situațiunea sa independentă și să rămână judecătorul-arbitru asupra păcii. Trebuie să folosim ocaziunea de a-i dovedi adevăratele noastre simpatii (Mișcare), dér fără a esagera în demonstrațiuni. (Indelungă mișcare. Deputatul Laur: Și ce faceți cu Alsația-Lotaringia? — Strigări respingătoare în dreapta și în stânga]. Trebuie să dovedim că suntem amici solidi. dér discret. [Deputatul radical Dreifuss: Și independent].

Față cu Anglia domnesce o nențelegere. Raporturile ar trebui să fie mai amicale, intențiunile Angliei privitoare la Egiptu să nu fie puse la îndoială și să se facă concesii reciproci. Când Italia va fi convinsă despre intențiunile noastre pacifice și va vedea, că noi nu suntem geloși de dosvoltarea sa, atunci ne va apropia în cele din urmă comunitatea intereselor. (Esclamări de îndoială.) Franca să rămână liniștită și cu demnitate, să nu neglige nici un mij-

locu eficace, să nu își împrăștiă forțele în ținuturi depărtate [Aplause în stânga și în dreapta] și față cu alianța triplă să pregătască terenul pe care să se [pota concentra statele rămase independente. Să câștigăm timp, fără a ne restringe prin greutăți ale unor alianțe premerse... [Aci deputatul Laur vré să lă între-rupă, dér de câte-ori începe să vorbescă e înăbușit de strigătele dreptei și centrului. — Vicepreședintele Develle: Incestiuni ce privesc interesele patriei, e necesară reculegerea și liniștea, cu atât mai puțin să obvină întreruperi, alți căroru sensu s'ar pute altera și esagera. — Aplause în dreapta și în centru; deputatul Laur părăsesce sala între strigăte de batjocură ale dreptei].

Timpul este cel mai bun mijloc de vindecare. Miniștri mari și cuceritori mari nu vor trăi etern și rareori au succesori mari. Să rămănem noi o națiune mare, care vré pace, dér care nu se teme de război; să declarăm că Franca respinge dela sine ori ce război ofensiv și că vré să trăiescă în pace cu demnitate și cu onore. Dela ministrul de externe nu dorece vorbitorul nici un răspuns și prin cele espuse angagează numai persoana sa. [Indelungă aplause în dreapta. Oratorul e felicitat de soții săi de partid.]

SCRILE ȚILEI.

„Nemzet,” organul guvernului, s'a supărat rău pe D. Dr. Alexandru Mocsonyi, pentru că în enunțațiunea sa, ce am publicat-o și noi în unul din numerii trecuți, se „identifică cu generalul Doda” și susține în public, că espresiunile pentru cari i s'a făcut proces, nu pot fi atacate din punct de vedere al legalității. Fôia oficioasă mărturisese că a fost în idee, că d-l Mocsonyi s'a retras cu totul de pe tărâmul luptelor politice și că acum este neplăcut surprins vădându-l, că încă totu mai ține consecvență la vederile sale de mai înainte și nu și-a însușit „vederi mai rezonabile și mai puțin primejdioase pentru stat.” „Ii displace foarte multă lui „Nemzet” solidaritatea d-lui Mocsonyi cu d. Doda și observările sale au aerul de a dăscali pe cel d'ânteu pentru acesta. Noi credem că d-l Dr. Alexandru Mocsonyi nu va rămânea fôiei guvernamentale dator cu răspunsul și că se va convinge din atitudinea ei, că interesul cauzei noastre naționale multă amenințate reclamă, ca d-sa să nu se mărginească numai la acea enunțațiune,

ci să reîntre cu totă tăria pe arena luptelor politice alături cu toți omenii de bine și onești patrioți din sinul poporului român.

**

Representanța comitatensă a *Maramureșului* a hotărât să maghiarizeze numele localităților comitatului.

Dér pentru aceea comitatul totu românesc va rămânea, de s'ar face macar fără dușmanii neamului românesc.

**

În ultima ședință plenară a comunei bisericesti rom. cat. din Sibiu, Dr. Persz în numele comisiei de șapte, alésă de adunarea generală dela 2 Februarie 1887 pentru ca să adreseze o representațiune ministerului de culte și instrucțiune pentru obținerea unei subvențiuni din averea Universității săsesce spre scopuri școlare ale credincioșilor bisericești rom. catolice de pe fostul fundus regius, raportă că nu s'a dat nici o urmare petițiunii ce, la sfatul ministrului, din nou s'a adresat Universității săsesce. Adunarea a hotărât în urma acesta să se adreseze în această afacere o petițiune dietei și cu compunerea acestei petițiuni s'a însărcinat o comisiune de șapte, avându și problema d'a face și pașii necesari pentru obținerea unui rezultat.

**

Comisiunea administrativă a comitatului Veröcze din Slavonia, la propunerea viceșpanului Zuvay, a luat concludul să lucreze într'acolo, ca să se disolve consiliul (comitetul) comunal din *Djakovar* ales în Ianuarie a. c. și să se numescă un comisar guvernial. Pretextul e că acest consiliu ar sta sub protectoratul special al Episcopului Strossmayer.

Și vor ajunge maghiaronii scopul?

**

Gendarmeria din Aiud a confiscat dela un Român din comuna învecinată *Benedic* o bucată de aur de 75 grame greutate. Românul, fiind tras la răspundere pentru modul cum a ajuns în posesiunea acestei bucati de aur, răspunde că l'a aflat la rădăcina unui prun din grădina sa cu ocaziunea săpării ace-luia. Aurul e încă secestrat până ce se va dovedi adevărata lui proveniență.

Crisa ministerială în România.

„România liberă” anunță, că d. Carp și amicii săi au declinat

onorea d'a participa în cabinetul prințului Dimitrie Ghica. Același diar scrie:

„Până în momentul de față nu s'a putut ajunge la constituirea Cabinetului.

Sunt dificultăți de teorie și de persoane.

În privința persoanelor, opozițiunea declară, că va combate ori-ce Cabinet, unde ar pătrunde vre-un colectiv. Chiar prințul Dim. Ghica nu este agreat de dânsa, dér va fi tolerat din cauză, că Regele a crezut necesar de a se adresa la președintele Senatului pentru respectarea usurilor constituționale.

De altă parte, majoritatea, deși a declarat în adunarea dela Senat, prin glasurile d-lor Brătianu, Lecca și Orăscu, că va da totu concursul său prințului Dim. Ghica, ea ar fi comunicat noului șef al Cabinetului, că acest concurs este condiționat de aceea ca să participe și ea la guvern, și ca să se în-lăture absolut ori-care membru din opozițiunea-unită și să se mântină unii înalți funcționari colectivști în posturile lor.

În același timp, mai toate persoanele, la cari s'a adresat prințul Dim. Ghica, ar fi declarat, că un guvern, care ar continua sistemul colectivist nu mai are rațiune de a se forma. De aci mai multe deosebiri de vederi, cari mântin criza.

Vorbind despre criza ministerială română „N. fr. Presse” dăce, că nu i se pare foarte probabil, că d. Brătianu voiesce serios să persiste în demisiunea sa.

Brătianu, dăce numitul diar se va retrage atunci, când regele nu va mai voi să-l susțină. Până acuma regele Carol a rechemat încă după fiecare criză pe vechiul și probatul cârmaci.

Dacă nu o va face acuma, — continuă „N.-fr. Presse” — atunci s'ar lăși credința, că este ceva adevăr în învinuirile opozițiunii contra ministrului-președinte. Pentru d. Brătianu nu există altă reabilitare în ochii lumii decât reîntrarea sa în cabinet. După toate experiințele de până acum va fi cea mai probabilă soluțiune a actualei crize ministeriale române.

Brânza de Brașov.

Am reprodus în Țilele acestea acest titlu un mic articol din „Românul”, în care se dăce, că camera de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Gustul de cetit.

(2)

Precum se instruesce, se subțiază și se perfecționează gustul individului, totu ast-fel gustul colectiv al publicului. Publicul român în prima epocă a poftei pentru citire n'avusese de unde, prin ce și cum se și subțieze gustul și se și lumineze judecata pentru aprețirea operilor de artă. De aceea cetea d'avalma numai pentru a și sătura pofta. Traducțiunile cele mai rele, originalitățile cele mai pocite mergeau totu acolo. Făcea adevărată aprăce ca Rusul, care amesteca într'un singur castron toate felurile de bucate ce i-se serveau, subcuvântu că totu acolo se duc și că ar fi a perde un timp foarte prețios mândându în parte și pe rând aceste bucate.

Aci nu mai este așa. Primul lucru ce se vede în renașterea gustului de astă-zi, — și nu numai că se vede, dér și se impune a fi vădit — este alegerea ce publicul are în cele ce i-se dau a fi cetite, o alegere minuțioasă, grea de mulțămire, bănuitoare, s'ar crede că publicul de astă-zi — permiteți-mi espresiunea — a fost adesea tras pe sfăr, așa că nu pune mâna pe ceva decât după îndelungă chibzuelă. Atunci, întâiu, nici nu se gândiau, acum se și răzgândesc.

Căci, altminteri, decât ar lua totu ochii închiși ca odinoră, și astă-zi i s'ar oferi în cantitate același număr de publicațiuni, fără volume, fără broșure, fără reviste cu maldarul. Și astă-zi sunt, de le-am numără pe toate câte ne sosesc și de câte numai audim, sunt cu sulele revistele, broșurile, volumele cari apar în cele 40--50 de tipografii ale țerei, fără a numera tipografiile din celelalte țeri ale Românilor.

O tipografie în provincie trebuie, paremi-se, să lucreze, căci de aceea este tipografia. Stăpanul ei, de este deștept, n'are decât a se adresa la vre un autor din partea locului, a-i sgândări puțin pofta de scris, a-i oferi o combinațiune din cele mai „avantagioase”, cum dăce dânsul, pentru ca o broșură, o revistă, sau chiar un respectabil volum să apară numai decât, mulțămire momelei făcute de tipograf deștept, și pofta autorului sgândărit și zădărit de a trece la nemurire fără *returripiscă*.

Nu dăce că prin astfel de combinațiuni „avantagioase” literatura română nu folosece nici odată, dér decât dăm peste câteva lucrări bune în maldarul ce poșta ne-aduce cel puțin odată sau de două ori pe săptămână, în schimb, Dumneșeule al răbdării omenesci! câte nu sunt enormități și parascoveniele ce n'ar fi eșit pe lume de n'ar fi

fost mai sus numita „avantagioasă combinațiune”? Numărul acestora e fenomenal.

Pentru ele, nepăsarea publicului continuă cu aceeași intensitate ca și mai înainte. Nasc și mor, adevărat trec dela librărie la băcan, fără ca în această dureroasă călătorie cineva, afară de autori, să fi simțit pentru ele că i spuntă măcar o lacrimă. Nasc cu decimile; dér mor cu decimile, așa că echilibrul se ține în perfecțiune.

Ceea ce trăese, și prosperă, și atrage atențiunea publicului, precum și laudele, lui este și va fi totdeuna, și la noi și la totă lumea, munca luminată, conștiințioasă și stăruitoare. Când cetitorul de astă-zi întâlnește așa ceva în cale-i, se opresce și simte dorința, și are voința de a face cunoscință cu o astfel de lucrare. Discernământul, alegerea și hotărârea acesta ne bucură; ele ne arată că astă-zi se n-țelege și se deosibesce, ceea ce este un semn neîndoios, că, decât au renăscut gustul și pofta de cetire, astă-zi ele se presintă cu condițiuni de viabilitate, vor trăi într'una, nu provisoriu, nu ca printr'un acces intermitent.

E adevăr vechi de totu acela care spune că „literatura este espresiunea societății”. Publicul își face autorii cum este și el făcut. Pasiunile lui predominante sunt și trebuia să fie ale scriitorilor. Puțin sunt scriitorii de geniu,

cari apucă în susul curentului și impun gustul lor individual gustului colectiv. Marea majoritate merge cu curentul și trăind în societate are vederile, dorințele și poftele ei.

Alegându astă-zi lucrul bun, aprețându-l după cum merită, și distingându-l din grămada mediocrităților și nulităților, publicul tău din rădăcina isvorului de viață al lucrărilor mediocre și nule. Alege, prin urmare lucrurile vor fi de cele pe alese. Nu se va mai vedea pe aceeași mesă sau pe același raft de bibliotecă un scriitor de frunte și un scriitor de ceia cari, ca sonetul lui Oronte din *Misanropul* lui Moliere, sunt *bons à mettre au cabinet*, sunt bun cel puțin de dat pe gârlă, ori prin țerg cu nasul tăiat.

(„Românul.”)

Gion.

Luptele politice ale partidelor din trecut.

Conferință ținută la Ateneul din Bucuresci.

„Românul” face o dare de sémă despre conferința d-lui Gr. Tocilescu, asupra luptelor politice ale partidelor din trecut în România. D-l Tocilescu începe conferința, mărturisindu că, deși studiul său se referă la trecut, cu toate acestea a esitat, vădându cât de înverșunată e aci lupta politică între partide, ca nu cumva cuvintele lui să fie luate ca o aluziune la timpurile noastre. D-sa ar dori

comerț din Focșani, constatându că se duce în România brânză falsificată dela Brașov, a cerut ca autoritățile să urmărească punerea în consumația a brânzei falsificate.

Un consumator din locu ne comunică în această privință că și dăzultu a cumpărat în v.era trecută din pieta Brașovului brânză și ducend'o acasă a constatut, că conține mai mult cartofi decât brânză.

In adevărul autoritățile competente de aci ar trebui să fiă foarte atente în această privință, de orec din cauza cătorva falsificator, mai alesu precupețe straine, se compromite industria brânzei de Brașov, care s'a dovedit atăt de escelentă și bună.

Cei din România pot fi convinși, că decă au cumpărat brânză falsificată, aceta nu pte fi numit brânză de Brașov, care, cumpărată dela industria și vëndetorii cinstiți, remane n'entrecută în calitate.

Concertu în Brașov.

Mercuri 2/14 Martie a. c. se va da, precum am anunțat, în sala hotelului Nr. 1 un concert de cătră d-lu Neculae Popovici, profesor de cantu la liceul român de aci, cu concursul D-șorei Olga Grigorievici și alt D-lui L. Frank.

Programul concertului este:

Partea I: 1. Verdi: Arie din Opera „Un ballo in maschera.” 2. a) Tartini: „Larghetto” din Sonata G-mol; b) Bach: „Air.” 3. a) R. Lassel: „Und ob der holde Tag vergangen;” b) Schubert: „Erlkönig;” c) Lassen: „Sommerabend.”

Partea II: 4. C. M. v. Weber: Arie aus der Oper „Euryanthe.” 5. Fr. Mendelssohn-Bartholdy: „Andante” din Concertul pentru violină Op. 62. 6. a) G. Dima: a) „Mieđul nopții;” b) „Seguidilla.” 7. Denza: „De m'ai iubi.”

Cum vedem, programul e foarte interesant.

Inceputul la 7 1/2 ore s'era.

Prețul intrării: locul I. 1 fl. 50 cr., locul II 1 fl., locul de stat 60 cr., studenții 25 cr.

Biletele se pot c'peta în librăriile d-lor Ciurcu și Albrecht, precum și s'era la cassă.

ULTIME SCIRI.

In camera francesă debătendu-se asupra bugetului ministerului de r'boiu, Lockroy cere explicări asupra proiectului de lege prin

care se crează posturile a cinci inspector general ai armatei. Ministrul de r'boiu a r'psuns că inspectorii au să fiă delegați ai ministerului de r'boiu și m'sura aceta e de însemnătate capitală, deorece permite a supraveghia și studia mai bine pregătirile de r'boiu, precum și a veghia asupra siguranței și apărării țării. (Aplause).

Consiliul de miniștri francesi s'a ocupat în zilele acestea și cu faptul, ca corăbii comerciale franceze să nu p'otă intra în porturi italiene. In curend'u se va presenta camerei un proiect de lege urgent, prin care se se interdică intrarea corăbiilor italiene în porturile franceze.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alt „Gaz. Trans.”)

Berlin, 7 Martie, noptea. — „Reichsanzeiger” (Monitorul imperiului) anunță: La r'cela generală ce și-a atras o împ'ratul Wilhelm s'au mai adaus și dureri mari abdominale și apetitul lui s'a mișorat. In urma aceta i scad puterile în mod însemnat.

Berlin, 7 Martie, 2 1/2 ore. — Imp'ratul a durmitu r'eu. Starea lui este mult mai nemulțamitoare. Principele Wilhelm se află în palat de trei ore, Bismarck de 2 ore.

Viena, 7 Martie. — Scirile nefavorabile, sosite din Berlin au produs mare panică la bursă. Acțiunile de credit au cădutu cu patru, renta de aur cu 1 fl.

Sofia, 7 Martie. — Guvernul bulgar nu este nici decum dispus a se grăbi cu r'psusul la nota înaltei. P'orte, prin care se declară ilegală domnia prințului de Coburg. Sosirea acestei note n'a căsunat nici o îngrijire guvernului bulgar.

Constantinopol, 7 Martie. — Cercurile diplomatice de aci așt'ptă, ca Rusia să ia o nouă inițiativă în cestiunea bulgară, d' se îndoesce în rezultatul ei practic.

Clopotul metropoliei din București.

I. P. S. Metropolitul Primat alt României a primit următoarea scrisoare

ca lupta să fiă mai puțin crâncenă, mai puțin pasionată de cum se anunță.

Se întrebă apoi conferențiarul, decă în trecut au esistat partide organizate cum sunt astăzi? Punend'u cestiunea aceta d-lui Hașdeu, d-sa i-ar fi r'psuns:

— „De ce mă întreb? Lupte de personalități și lupte de domniă, da, au fost. Partide însă politice, esistă ore astăzi, ca să fi esistat în trecut? Ca istoria, trecutul mă interesă mai mult și despre el vorbesc și dicu: nu, partide politice n'au esistat la noi.”

Nu e un r'eu când o națiune, în loc de a fi indiferentă, se interesă chiar cu pasiune de cestiunile ei vitale, ei din contră, e un semn că acea națiune e viuă și că tr'asce. La acele popore, cari prin trecutul lor au rămas nemuritoare, vedem că pasiunea politică atunci a fost mai pronunțată, când ele au atinsu s'eu s'au apropiat de apogeul lor de m'rire.

Nu pasiunea politică omoră o națiune; din contră, ea fi dă nou puteri. Ceea ce o omoră, sunt luptele de persoană, luptele egoiste.

D. Tocilescu ne spune, că la noi luptele partidelor au avut totdeauna un caracter personal, egoist. Ț'era eminaminte agricolă, continuă d-sa, adev'ratul element românesc și în trecut ca și acum este ț'ranul român.

Noi n'am avut burghesie până acum; am avut numai boieri și ț'rani. Lupte comanale, liberale, cum erau prin alte părți între burghesie și feudalitate, n'au esistat la noi. Românul ș'eda la ț'era, pe la sate. Însăși capitala domeniilor n'ostre se numea T'ergoviște, adecă t'ergu mare, spre a se deosebi de acele focare mai mici, cari se numiau t'ergșore și cari erau un fel de simulacru de orașe.

În orașele n'ostre n'avem o burghesie românesă, ci un amalgam străin, și ca probă, d-sa ne dă însuși numele de oraș (unguresce város) și numele demnitarilor cari îi cârmuiau: șoltuz, județ, p'rcălab.

Ca ori-ce popor de agricultori, poporul român era foarte r'boinic, și d-sa afirmă, că nu este altul, care să fi purtat atatea r'boie ca poporul nostru.

Partidul însă democraticu s'eu partid conservator n'a esistat în acestu popor agricol. Erau în adevăr câțva boeri, cari se puteau numi conservatori, fiind că voiau statul quo. Ei se g'seau foarte bine în situațiunea lor de boieri și se temeau de o schimbare de lucruri, care pte ar fi primejdut liniștea lor, aducend'u turburări în ț'era.

Aceștia ț'ineau cu Turcii, cărora ț'era le plătea haraci, și ar fi dorit ca aceta stare de lucruri să dureze la infinit.

Alții, din potrivă, se adresau când

din partea D-lui A. Farra, consul general alt României la Pesta.

Inaltu Prea S'antite P'rinte!

Viu respectuos a aduce la cunoștință Eminenței Vostre că, după invittaiunea D-lui Walser, astăzi m'am dus la fabrica d-sale pentru încercarea sunetului clopotului s'antei Mitropolii.

Au asistat cu aceta ocaziune d. Matlekovitz, secretar de Stat și ministru ad-interim la departamentul agriculturii, industriei și comerțului, d. președinte alt Reuniunii industriale a ț'erei precum și mai multe persoane notabile dela autoritățile locale și p'arerea tuturor este că întreaga lucrare a clopotului este un cap de operă și că sunetul s'eu dulce și puternic, corespundend'u tonului fa profund, nu lasă nimic de dorit, astfel că opera d-lui Walser va obține de sigur și înalta satisfacțiune a Eminenței Vostre.

Clopotul se va transporta la București îndată ce timpul și comunicațiunile vor permite aceta.

Am onore a fi cu respectuoase omagii și adencă venerațiune alt Eminenței Voste

pré supus și devotat fiu

A. Farra.

consul general.

DIVERSE.

Casa militară a Ț'arului. Casa militară a Ț'arului este alcătuită astăzi de 233 de persoane, printre care se află: 87 de adiutanți generali, 44 de generali și 92 adiutanți personali. Facu parte din suită: 13 membri ai familiei imperiale, 2 duci de Leuchtenberg, 1 prinț de Oldenburg, 21 de prinți, 17 de conți 12 baroni, 1 sultan și 146 gentilomi. Efectivul casei militare a împ'ratului actual a fost cu mult micșorat; sub Ț'arul Alexandru II era de 430 de persoane. Din cele 233 de persoane arătate mai sus, sunt 126 de ruși, 40 de germani, 5 poloneși, 7 finlandesi, 2 gruziani, 1 mingrelian, 2 imertiani, 1 abhaz, 2 români, 1 armean și 1 Kirghiz.

Domnul e de vină. O d'omnă, soția unui fabricant, angagiase, sunt câteva săptămâni, o bucătăresă, de care era foarte mulțamită, căci era economă și gătea bucate gustoase. Alaltaer însă acea bucătăresă modelă dete pe neașteptate

concediu stăpânei sale. D'omnă, dorind a păstra în serviciul s'eu o bucătăresă atăt de bună, st'ruia să-i spună cauza pentru care voese a p'arasi casa ei. În urma insistenței sale bucătăresa îi m'rturisă că domnul ar fi de vină. Stăp'na casei, tare surprinsă și foarte sup'rată, o întrebă: „Cum, bărbatul meu? ore fi-a făcut el oferte netrebnice?” „Ba!”, r'psune bucătăresa, „nici vorbă nu e; d' se veđi, am și eu un amoz, care m'i-a d'is er: ascultă Anico, nu mai voiu de tine, am înțelesu acum că ești o femeie urită. Eu urită? i-am r'psuns, nu m'ai spusu mai alaltaer: drăguța mea, Anico, cât de mult te iubesc! — P'ote, m'i-a replicat, că așa să fi vorbit, d' acum am înțelesu că ești urită ca ciurma, decă n'ai fi atăt de urită, stăp'nul d-tale nu te-ar lăsa în pace, d' fiind că nici nu se uită la tine, nu înc'ape îndoială că ești urită”. Stăp'na casei se muncea înzadar să combată logica ciudată a amozului bucătăresei, care st'ruia a p'arasi un serviciu unde domnul nu scie să aprecieze farmecele sale. P'ote că la o altă casă va găsi un stăp'nu mai puțin indiferent și că amozul ei nu va mai avé a se pl'nge de nepăsarea noului ei stăp'nu.

Cursul pieței Brașov

din 8 Martie st. n. 1888

Bancnote românesce	Cump.	8.51	Vënd.	8.53
Argint românesc	8.45	8.45	8.48	
Napoleon-d'ori	10.02	10.02	10.05	
Lire turcesce	11.32	11.32	11.37	
Imperiali	10.32	10.32	10.37	
Galbini	5.88	5.88	5.92	
Scris. fonc. „Albina” 6%	101.—	101.—	102.—	
” ” ” 5%	98.—	98.—	99.—	
Ruble rusesce	101.—	101.—	102.—	
Discontul	6 1/2—8%	pe an.		

Cursul la bursa de Viena

din 7 Martie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	95.25
Renta de h'rtă 5%	82.50
Imprumutul căilor ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ungare (1-ma emisiune)	93.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ungare (3-a emisiune)	108.
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	103.60
Bonuri rurale Banat-Timish	103.60
Bonuri cu cl. de sortare	103.60
Bonuri rurale Transilvane	103.75
Bonuri croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vin unguresc	99
Imprumutul cu premiul unguresc	122.
Losurile pentru regularea Tisei și S'ghedimului	122.60
Renta de h'rtă austriacă	77.25
Renta de argint austriac	78.55
Renta de aur austriacă	107.65
Losuri din 1860	132.—
Acțiunile băncei austro-ungare	855.—

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu

tenia, — de unde ori ce idee națională a pornit, — de ideia liberalismului, care ne vine dela Fanaru.

Și concluziunea d-sale sunt vorbele lui Camille Desmoulius: „O, libertate, câte crime nu se comit în numele tău!”

M'rturisim, că ne-am fi așteptat ca d. Tocilescu, încheind astfel remarcabila d-sale analiză, să ne fi indicat măcar, ce l'a hotărît pe d-sa ca să jungă la o asemenea concluziune? Ore nu același Mavrocordat, exploatand un simțământ tot atăt de mareț ca și acela alt liberalismului, — simțământul patriotismului, — n'a estorcat multe averi românesce? Insuși d. Tocilescu ni-a povestit cum Mavrocordat, făcend'u apelul la Români să-i dea bani spre a r'cumpăra Oltenia dela Austru, a primit până și dela o femeie patriotică, Brâncov'na, 150 de punct.

Alte sunt răd'ecimile liberalismului la noi.

„Libertatea, dice d. John Lemoine, e o idee cultivată, care nu se prinde pe un teren sălbatic.” Ea nu putea încolți în inima lui Mavrocordat.

Intre liberalism și ceea ce a voit Fanarul la noi, e un abis, care nu se pte cov'și cu un paradox.

Incheiam, cu aceta restricțiune, darea n'ostă de s'eamă, dorind Ateneului și de aci în colo atăt de instructive conferințe.

M.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciureu și Adolf Albrecht.

CONCURSUL.

Pentru postul de castelan la castelul din Bran, respective pentru postul de inspector forestier devenit vacant în urma resignării la serviciu, se escorte prin această concurs.

- Venitele sistematice pentru acesti posturi sunt următoarele:
1. 300 fl. v. a. salariu anual.
 2. 120 fl. v. a. pașalut de drum și diurne.
 3. 40 fl. v. a. pașalut anual pentru îmbrăcăminte.
 4. Locuință naturală în castelul din Bran.
 5. 28 metri lemne de foc, loco castel.
 6. Polonișă grădinei celei mari a castelului și locuințelor de castelan în unu preț de arendă de 120 fl. v. a. pe an.

Competenții pentru acesti posturi au ca sursă de documente cunoscutele școlare și praxa în serviciul făcut în scutirea pădurilor și în serviciul auxiliar tehnic, și școlile de studiu asupra examenului depus în resortul de inspector forestier, și unu testimoniu estadat de unu medic orășenesc ori contatensu, pe temeiul cărui are să se documenteze, cumu competenții sunt de constituția corporală sănătoasă și tare și că organele de vedere și audire nu sunt defectoase. Au să documenteze mai departe prin testimoniu de botană că nu au trecut etatea de 40 ani, că cunosc limba germană în vorbire și în scriere, că aparțin națiunii maghiare, preferindu-se mai cu seamă aceia, cari cunosc limba română.

Perficiunile provădate cu amintitele documente au ca să se așternă celți mult până în 16 Martie a. c. înainte de prânghia la 10 ore subscrisului magistratului. *Brasov, 25 Februarie 1888.*

Magistratul orășenesc.

Picături de stomach Marizeller, care lucrează excelent în contra tuturor bolilor de stomach.

Nehtronic pentru lipsa de apetică, slabituna stomachului, respirațiunea cu miros greu, umiditate (Veh-tur), răgădă acru, colică, catari de stomach, acridă, formarea de piatră și nisip, producerea escosă de Heg-nik, galbănare, greață și vomare, durere de cap (deca provin de la stomach), car-cel la stomach, constipa-tiune sau incutare, incorectarea stomachului cu mândrit și bătut, imbric, autenit de splin, feacă și de hiamorhoide. — Pre-fund unei sticle dimpreună cu prescrierea de intrubunfăre 35 cr., sticla îndoită de mare 60 cr.

Expeditia centrală prin farmacistul Carl Brady, Kremier (Moravia).

Picăturile de stomach Marizeller nu sunt unu remediu secret. Parțile con-tinute sunt arătate în prescrierea de in-trubunfăre, ce se află la fie-care sticla.

Veritabile se află mai în toate farmaciile.

Avvertimentul! Picăturile de stomach Marizeller se falsifică și se imităză de multe ori. — Ca semn, că sunt veritabile, servescochivătoarea voșă provădată omarea de protecțiune de mai sus, și alară de acesta pe fiecare prescriere de intrubun-făre, ce se află la fie-care sticla, trebuie să he arhată, că acesta s'a tipărit în tipo-grafia D-ului H. Gusek în Kremier.

Venitabile se află: Brasov, farmacia Franz Kellmen, farmacia „Biserica Albă”, farm. I. Goos; farm. *ful. Homung*; farmacia F. Telesius; W-ee; farm. K. I. Schuster. Feildorf; (Martensburg); farm. *Wil. Schneider*. Sz. Szt. György; farm. *Val. Bety*; farm. *Barabas Fer.* 13, 52—5

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma. Totodată facem cunoscutu tuturor D-loru abonați, că mai avem din anii trecuți numeru pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei,” precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administrațiune în casu de trebuință. *Administrațiunea „Gaz. Trans.”*

Se deschide abonamentu pre anul 1888

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerū câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumoșe; și publică artiili sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiunī literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiunī din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totū nisuesce a întinde tuturor indivișilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULU ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoșilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe artiili din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbătorī și diverse ocașuni, mai alesū funebrealī, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolasticā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.
Numeri de probă se trimițū gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

- Apologie.** Discusiunī filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificade de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr.
- Renascerea limbii romānescē** în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.
- Cuvēntāri bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū,** de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntāri bisericesci întrece tōte opurile de acesti soiū aparute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiă-care sērbătoare, care arată timpulū intruducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbătoare. Prețulū e 2 fl.
- Barbu cobzarilū.** Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.
- Puterea amorulū.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.
- Idealulū perdutū.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.
- Opera unui omū de bine.** Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.
- Fântāna dorulū.** Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.
- Codreanū craiulū codrulū.** Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.
- Ultimulū Sichastru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.
- Elū trebuie să se însore.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.
- Brandă sēu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.
- Numeri 76 și 77.** Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.
- Probitatea în copilāriă.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.
- Hermanū și Dorotea** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.
- Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.
- Petulantulū.** Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulū 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincēțiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.
- Poesii** de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
- Trandafirū și vioarele,** poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.
- Tesaurulū dela Petrōsa sēu Cloșca cu puii ei de aurū.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.
- Biblioteca Sātēnului Romānū.** Cartea I, II, III, IV, cuprindū materi forte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materi forte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.
- Colectă de recepte** din economiā, industriā, comerțu și chemiā. Prețulū 50 cr.
- Economia** pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.
- Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțământulū intuitivū** în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a invēțătorilorū și a altorū bărbați de școlā, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nōstrā pedagogicā abia aflām vre-unū opū, întocmitū după lipsele școlēlorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțătorilorū ca celorū în prima liniā interesatī.
- Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni.** De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.
- Manualū de Gramatica limbii romāne** pentru școlele popularē în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Nāsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.
- Gramatica limbii romāne** lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.
- Manualū de stilisticā** de Ioanū F. Negruțū, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Par-tea practicā forte bogatā a acestui op — cuprindēndū compozițiunī de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieții socialē — se pōte întrebunța cu multū folosū de cătrā preoșī, invēțătorī și alți cărturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.
- Nu mē uita.** Colecțiune de vier-suri funebrealē, urmate de iertāciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.
- Carte conducătoare la propunerea calculārei în școlā popularā** pentru invēțătorī și preparanđi. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.
- Cele mai eftine cărți de rugāciunī:**
 - Mărgāritarulū sufletulū.** Carte bogatā de rugāciunī și cāntāri bisericesci forte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legăturā de luxū 1.50—2.50
 - Miculū mărgāritarū sufletescū.** Cărticicā de rugāciunī și cāntāri bisericesci — frumosū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.
 - Cărticicā de rugāciunī și cāntāri** pentru prunci scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.
 - Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscētoarei de D-deu** urmatū de mai multe rugāciunī frumoșe. Cu icōne frumoșe. Prețulū unui esemplarū spadatū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
 - Epistolia D. N. Isusū Christosū.** Prețulū unui esemplarū legatū și spadatū franco e 15 cr.